

Másodfokú ítélet a tábornokperben

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a mai napon kihirdetett ítéletével megváltoztatta a folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmények miatt L. I. A. és társai ellen indult büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa elsőfokú ítéletét.

A vádlottak terhére megállapított korrupciós bűncselekményeket részben eltérően minősítette. Az I. és XVI. r. vádlottakkal szemben kiszabott végrehajtandó szabadságvesztést nem érintette, ugyanakkor a közügyektől eltiltásuk tartamát 4-4 évre súlyosította. A VII. r. vádlottat lefokozásra is ítélte. A VIII., V. és X. r. vádlottakkal szemben kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés tartamát és annak próbaidejét enyhítette. A XVII. r. vádlottat a gazdasági korrupciós bűncselekmény miatt emelt vád alól bizonyítottság hiányában felmentette, a XIII., XIV. és XV. r. vádlottakkal szemben folyamatban lévő eljárást – a bűncselekmény jogi minősítésének megváltoztatására figyelemmel – elévülés folytán megszüntette. Rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A megismételt eljárásban elsőfokon eljáró Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2019. január 31-én kihirdetett ítéletével L. I. A. volt dandártábornok I. r. vádlottat korrupciós bűncselekmények miatt halmazati büntetésül 3 év börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte, ellenben két tényállás tekintetében az ellene emelt vád alól felmentette. O. J. volt dandártábornok XVI. r. vádlottat 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte vesztegetési bűncselekmények miatt, ellenben egy tényállás tekintetében az ellene emelt vád alól felmentette. A Debreceni Törvényszék négy vádlottat, dr. F. L. nyá. ezredes II. r., N. D. III. r., M. I. VI. r. és R. Gy. tartalékos őrnagy IX. r. vádlottakat az ellenük emelt vesztegetési vádak alól felmentette. 11 vádlottat 2 év – 3 év próbaidőre felfüggesztett – börtönbüntetésre, közülük hat vádlottat lefokozásra is ítélte a katonai tanács olyan bűncselekmények miatt, amelyekben megállapította a bűnösségüket. Ellenben hét vádlottat egyes vesztegetési tényállások tekintetében felmentett. Az elsőfokú bíróság tíz vádlott esetében vagyoneklobzást rendelt el összesen több mint 100 millió forint erejéig, melynek összegét az I. r. vádlottal szemben közel 28 millió forintban, míg a XVI. r. vádlottal szemben több, mint 50 millió forintban határozta meg.

A törvényszék a bizonyítási eljárás során összesen kilenc vádpontot, ezen belül 28 tényállást vizsgált. Az általa megállapított tényállás lényege szerint a bűncselekmények elkövetése idején a vádlottak – három kivételével – a Magyar Honvédség kötelékébe tartoztak, egyikük a Honvédelmi Minisztérium közigazgatási államtitkáráként tevékenykedett, egy másik vádlott az ő kommunikációs tanácsadója volt, a többiek a honvédséghez kapcsolódó különböző katonai szervezeteknél, gazdasági társaságoknál töltötték be vezető pozíciókat. L. I. A. I. r. és O. J. XVI. r. vádlottak 2002. évtől kezdődően egyes gazdasági társaságok képviselőitől az egyes katonai szervezetekkel fennálló szerződéses kapcsolatukra figyelemmel pénzt kértek vissza az általuk teljesített szolgáltatások ellenértékéből, annak 5-20%, adott esetben 30%-át. Ez a szerződéses kapcsolatrendszer érintette honvédségi ingatlanok üzemeltetését, a külföldön nem fegyveres szolgálatot teljesítők logisztikai ellátását, az irodatechnikai eszközök beszerzését és karbantartását, protokoll ajándékok beszerzését, a HM PNRI által megrendelt tolmácsolási és fordítási szolgáltatásokat, a delegációs szállítást, a vegyi áruk, illetve szóróajándékok beszerzését is. Az I. r. és XVI. r. vádlottak rendszeres haszonszerzésre törekedve, 20 %-os költségkeret létrehozása mellett olyan személyeket is bevontak a folyamatba, akik a beosztásukból adódóan adott szakterületen dolgoztak, azt felügyelték, amely területtel üzleti kapcsolatban álló vállalkozók pénzt adtak vissza és ezért őket – a többi vádlottat – a visszaosztott pénzből különböző mértékben részesítették.

Az elsőfokú ítélet ellen a katonai ügyész a felmentő rendelkezések miatt bűnösség megállapítása érdekében, illetve súlyosításért és a vagyonek kobzás összegének felemeléséért, ezzel szemben a bűnösnek talált vádlottak és védőik felmentésért, illetve enyhítésért, részben pedig hatályon kívül helyezés érdekében jelentettek be fellebbezést.

Az elsőfokú ítélet Dr. L. Sz. volt ezredes XI. r. vádlott és B. Zs. volt százados XII. r. vádlott tekintetében 2019. február 08-án jogerőre emelkedett.

A fellebbviteli főügyészség az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

Az ítéletábrla katonai tanácsa az ügyben 2019. november 25., november 27., november 29., valamint 2020. január 27. és február 24. napján nyilvános ülést tartott.

A másodfokú határozat szóbeli indokolása során a tanács elnöke elmondta, hogy a törvényszék több eljárási szabályt is megsértett, olyan súlyú szabálysértés azonban nem történt, amely miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése lett volna indokolt.

Az elsőfokú katonai tanács széleskörű bizonyítást folytatott le, a lehetséges bizonyítékokat beszerezte és azok mérlegelésével alapvetően megalapozott tényállást állapított meg. A tényállást egyfelől a vádlottak személyi körülményeiben bekövetkezett változásokkal, másfelől azzal kellett kiegészíteni, hogy a bíróság mely tényállási pontok tekintetében nem látta kétséget kizáróan bizonyítottanak a vád szerinti korrupciós cselekmények elkövetését. Ezekkel a kiegészítésekkel és helyesbítésekkel a tényállás minden tekintetben megalapozottá vált. A fellebbezésekben új tényre, új bizonyítékra senki nem hivatkozott, azok valójában a releváns bizonyítékok újraértékelését célozták, amit az eljárási törvény nem tesz lehetővé. Ezért az elsőfokú bíróság által megállapított és az ítéletábrla által kiegészített tényállás irányadó volt a másodfokú felülbírálat során.

Az elsőfokú bíróság túlnyomórészt okszerűen következtetett egyes vádlottak bűnösségére, e körben az ítéletábrla egyedül a XVII. r. vádlottat mentette fel az ellene emelt vád alól, mert az ő bűnösségét kizárólag a IV. r. vádlott – más bizonyítékkal meg nem erősített – vallomása támasztotta alá. Nem tévedett ugyanakkor az elsőfokú katonai tanács, amikor felmentette azokat a vádlottakat, akiknek a bűnösségét a tagadó vallomásukkal szemben kizárólag a XVI. r. vádlott – más bizonyítékkal meg nem erősített – vallomása támasztotta alá.

A törvényszék helyesen alkalmazta valamennyi vádlott esetében az új Btk. rendelkezéseit, azonban tévesen minősítette az I., V., VII. VIII., XIII., XIV., XV. és XVI. r. vádlott korrupciós bűncselekményeit. Az I. r. vádlott felbujtóként, a XVI. r. vádlott tettesként folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetét követte el. A VIII., XIII., XIV. és XV. r. vádlottak terhére az üzletszerű és a bünszövetségben történő elkövetés nem állapítható meg, az V. r. vádlott esetében az üzletszerűség, mint a gazdasági vesztegetés minősítő körülménye szintén nem állapítható meg. Nem értett egyet az ítéletábrla azzal az állásponttal sem, hogy az I., VII. és XVI. r. vádlottak a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Főosztály főosztályvezetőjeként, illetve helyetteseként önálló intézkedésre jogosult személyek lettek volna, mivel az érdemi döntéseket nem tudták lényegesen befolyásolni, a befolyásuk csupán informális jellegű volt. A XIII., XIV. és XV. r. vádlottak enyhébben minősülő cselekményeinek büntethetősége már a feljelentés időpontjában elévült, ezért e vádlottakkal szemben megszüntette az eljárást.

Az elsőfokú katonai tanács helyesen értékelte a bűnösségi körülményeket. Az I. és a XVI. r. vádlottal szemben törvényesen szabott ki végrehajtandó szabadságvesztést, annak tartamához

igazodóan súlyosítani kellett a közügyektől eltiltásuk tartamát. A cselekmény enyhébb minősülésére tekintettel a VIII. r. vádlott büntetését 8 hónap – 1 évi próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztésre, az V. r. vádlott büntetését pedig a belső arányosság érdekében 1 év 4 hónap – 2 évi próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztésre, a X. r. vádlott szabadságvesztését 1 év 8 hónap – két évi próbaidőre felfüggesztett – börtönbüntetésre enyhítette. Az ítélőtábla méltatlannak találta a VII. r. vádlottat a rendfokozat viselésére, ezért őt lefokozásra is ítélte. Az egyéb járulékos rendelkezéseket törvényesnek találta és az elsőfokú bíróság ítéletét egyebekben helybenhagyta.

A Fővárosi Ítélőtábla ítélete ellen a katonai ügyész a XIII.r, XIV. r. és XV. r. vádlottak terhére, téves jogi minősítés és az eljárás téves megszüntetése miatt, bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében, míg a XVII. r. vádlott terhére a felmentése miatt, ugyancsak bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében fellebbezett. A tárgyaláson való jelenlét jogáról lemondó XIII. r., XIV. r. és XV. r. vádlottak védői egyaránt három-három munkanap gondolkodási időt tartottak fenn a jogorvoslati nyilatkozat megtételére, míg a XVII. r. vádlott és védője az ítéletet tudomásul vette. A többi fellebbezéssel érintett vádlott tekintetében az elsőfokú ítélet a másodfokú határozat rendelkező részében írt változtatással a mai napon jogerős – és a felfüggesztett szabadságvesztések kivételével – végrehajtható.

Budapest, 2020. február 24.

*Fővárosi Ítélőtábla
Sajtótitkársága*